

מדינת ישראל
משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
האגף לחינוך מבוגרים

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : חורף תשפ"א, 2021
היקף הבחינה : 1 יח"ל לעולים
מספר שאלון : 882101

חיבור לעולים
מחונן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון, בבחינה זו פרק אחד בלבד:

לפרק זה – 100 נקודות

ג. חומר עזר: אין להשתמש בחומר עזר.

ד. הוראות מיוחדות:

1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.

2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.

3. שימו לב: כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.

ה. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:										
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____										
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____										
ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.

כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.

השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד עד עמוד וחצי.

נושא 1: מעקב דיגיטלי אחרי תושבים

כשהתחילה מגפת הקורונה (COVID-19), הודיע ראש הממשלה בנימין נתניהו כי המדינה תעקוב אחרי התושבים דרך הטלפון הנייד. המתנגדים להחלטה אמרו שזו פגיעה בזכות הפרטיות. התומכים טענו שהזכות לחיות ולהיות בריא חזקה יותר מהזכות לפרטיות. הם אמרו שבזכות המעקב אפשר לגלות איפה היו חולי קורונה, ולבדוק מי היה לידם. אפשר גם לבדוק שאנשים בבידוד נשארים בבית ולא יוצאים החוצה.

האם אתם חושבים שמעקב דיגיטלי עוזר להילחם במחלת נגיף (וירוס) הקורונה? הציגו נימוקים ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

נושא 2: חיסון נגד נגיף הקורונה

הרבה אנשים בישראל אומרים שהם לא רוצים לקבל חיסון נגד נגיף (וירוס) הקורונה. הם אומרים שנתנו אישור לחיסון מהר מדי. כמו כן, עוד לא יודעים מה תופעות הלוואי של החיסון. התומכים בקבלת החיסון טוענים שהמתחסנים לא יחלו בקורונה ולא ידביקו אחרים. אם רוצים שהנגיף ייעלם, רוב האנשים צריכים להתחסן. נוסף לכך, לא ניתן לחלות מקבלת החיסון משום שאין בו את נגיף הקורונה או חלק ממנו.

האם לדעתכם המדינה צריכה להכריח את האזרחים להתחסן? נמקו ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3: העיסוק באוכל בטלוויזיה וברשתות החברתיות

בשנים האחרונות העיסוק באוכל מאוד פופולרי בטלוויזיה וברשתות חברתיות כמו פייסבוק ואינסטגרם. התומכים רואים בעיסוק באוכל חלק בלתי נפרד מהמשפחה. הבישול והארוחה יחד עם בני המשפחה שומרים על המסגרת המשפחתית. כמו כן, האוכל הוא חלק מהתרבות. דרך האוכל אנחנו מכירים תרבויות שונות. המתנגדים טוענים, כי יש יותר מדי תוכניות על אוכל. עוד הם אומרים, שחברות שונות מנצלות זאת על מנת לקדם מוצרים שחלק מהם מזיקים לבריאות.

**האם אתם חושבים שהעיסוק באוכל בכלי התקשורת הוא מוגזם?
כתבו מהי דעתכם על הנושא, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.**

נושא 4: חינוך ביתי

יש בישראל מאות משפחות שהחליטו ללמד את הילדים שלהם בבית ולא לשלוח אותם לבית ספר. התומכים טוענים שבחינוך הביתי הילדים מקבלים את כל תשומת הלב ואת דרך הלימוד שמתאימה להם. כמו כן, ההורים מכירים הכי טוב את הילדים שלהם, ולהורים יש זכות לבחור איך הילדים שלהם ילמדו. המתנגדים טוענים כי ילדים צריכים חברים וקשר עם אנשים, ובחינוך ביתי אין קשרים חברתיים. בנוסף, יכול להיות שההורים לא יודעים ללמד את כל המקצועות.

מה דעתכם על תופעת החינוך הביתי? הציגו נימוקים ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

בהצלחה!

נספח

לקראת הכתיבה- לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור טיעון:
תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי (מציגים דעה

מנוגדת לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משום ש...

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש...

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי מבנה (20 נק')
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה תוכן (40 נק')
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן לשון, מבע וסגנון (20 נק')
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון תקינות (17 נק')
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל. תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע. ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים